

Institutionskvalitet og økonomisk udvikling

Kristine Vasiljeva, Mikael Bjørk
Andersen, Hans Jørgen Whitta-
Jacobsen

Hvad er institutioner?

- Institutioner er en fællesbetegnelse for en række grundlæggende egenskaber ved samfundet, der forventes at påvirke økonomiske aktørers tilskyndelser og adfærd ...

North og Thomas (1973), North (1981), Jones (1981), Baumol (1990), North (1990), Hall og Jones (1999), Acemoglu m.fl. (2001).

- ... og således villighed til at investere i fysisk og human kapital
 - Direkte effekt på investeringer
 - Indirekte effekt: Transaktionsomkostninger

Mål for institutionskvalitet

- Mange forsøg, **Verdensbankens** opgørelse er den **største** ift. aspekter, omfang og periode
- Flere end **200 lande**/områder
- Data for **21 år**: 1996-2016
- Flere end **30 kilder**: Bl.a. undersøgelser af husstande, virksomheder, NGO'er og ekspertvurderinger

De 6 aspekter af institutionskvalitet

Økonomiske og administrative:

- Regeringseffektivitet
- Regulatorisk kvalitet
- Retssikkerhed og lighed for loven
- Korruptionskontrol

Politiske:

- Stemme-, ytrings- og forsamlingsfrihed samt regeringsansvarlighed
- Politisk stabilitet og fravær af vold og terrorisme

Hvor befinder Danmark sig?

Vi bliver (langsomt) overhalet – rangering i OECD og EU

	1996	2016
1) Stemme-, ytrings- og forsamlingsfrihed samt regerings ansvarlighed	6	5
2) Politisk stabilitet, fravær af vold og terrorisme	5	17
3) Regeringseffektivitet	9	2
4) Regulatorisk kvalitet	4	14
5) Retssikkerhed og lighed for loven	5	6
6) Korruptionskontrol	1	3
Gennemsnit af 3)-6)	2	7

Yderligere problemer

NYHEDER

Lang ventetid på domsafsigelser

DIGITAL

Vi bliver kvalt i bureaukrati

Onsdag d. 20. maj 2016 kl. 06.00

DANMARK

9. MAJ 2016 - 20.40 | OPDATERET 9. MAJ 2016 - 22.52

Kontroversielle Panama Papers offentliggjort: Flere danske navne og adresser står i skattely-database

Paradise Papers: 140 danske navne optræder i lækede papirer

POLITIK

OVERBLIK: Her er de tre omstridte paragraffer i offentlighedsloven som kræves ændret

Byrdefulde offentlige digitale løsninger hæmmer produktiviteten i MMV'er

TIDSLINJE Mange ministre og mistede milliarder: Her er Skats mange skandaler

Få overblikket over de mange ministre, skandaler og milliarder har præget Skat de sidste par år.

Forsker: De rigeste familier i Danmark skjuler 60 milliarder i skattely

En fjerdedel af formuen hos landets rigeste er skjult i skattely, vurderer forskere i ny rapport.

Men har institutioner betydning?

- Tidligere undersøgelser på tværsnitsdata på stort antal lande – typisk stor og positiv effekt (fx Mauro, 1995; Hall og Jones, 1999; Kaufmann m.fl., 1999; Acemoglu m.fl., 2001; Acemoglu og Johnson, 2005)
- Der er endogenitet mellem institutionskvalitet og økonomisk udvikling – løses ved instrumenter, såsom afstand til ækvator, antal dage med regn, udbredelse af sygdom o.lign.
- Men validiteten af disse instrumenter er tvivlsom (Kamarck, 1976; Gallup m.fl., 1999; Easterly og Levine, 2003)
- Og har institutioner betydning for økonomisk udvikling i de allerede højtudviklede lande?

Metodologi i vores undersøgelse

Dynamisk panel, anvendt i Acemoglu m.fl. (2016) til at undersøge effekterne af demokrati, udkommer i Journal of Political Economy

$$y_{it} = \beta I_{it} + \sum_{j=1}^J \gamma_j y_{it-j} + \alpha_l + \delta_t + \varepsilon_{it}$$

y_{it} er ln(BNP) pr. arbejder for land l i periode t

I_{it} er institutionskvalitetsmål

α_l er landespecifikke effekter

δ_t er tidsspecifikke effekter

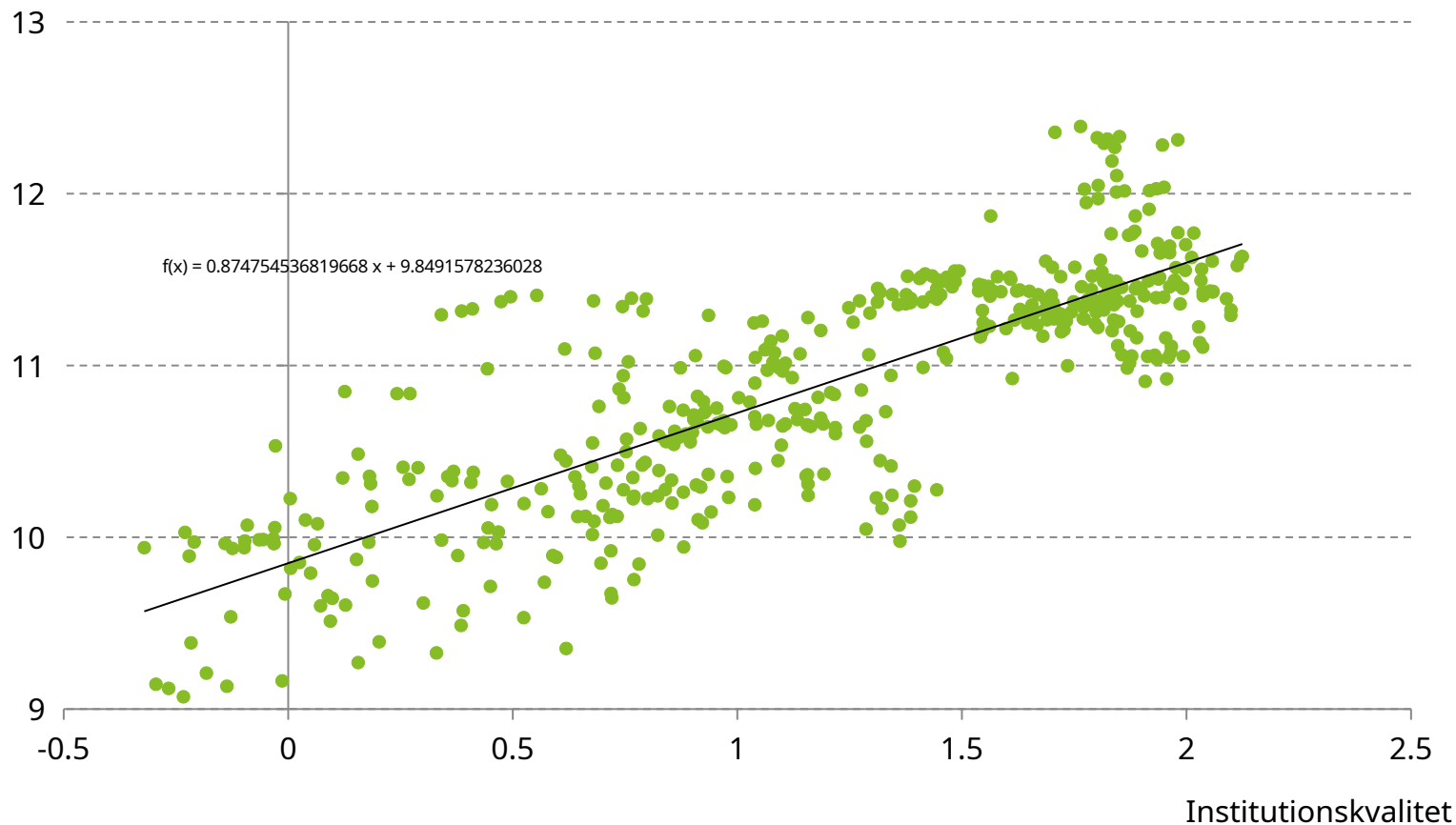
ε_{it} er et fejllid

l er indekset for lande, t for tid og j indikerer lags af ln(BNP) pr. arbejder

Langsigtseffekten: $\frac{\hat{\beta}}{1 - \sum_{j=1}^J \hat{\gamma}_j}$

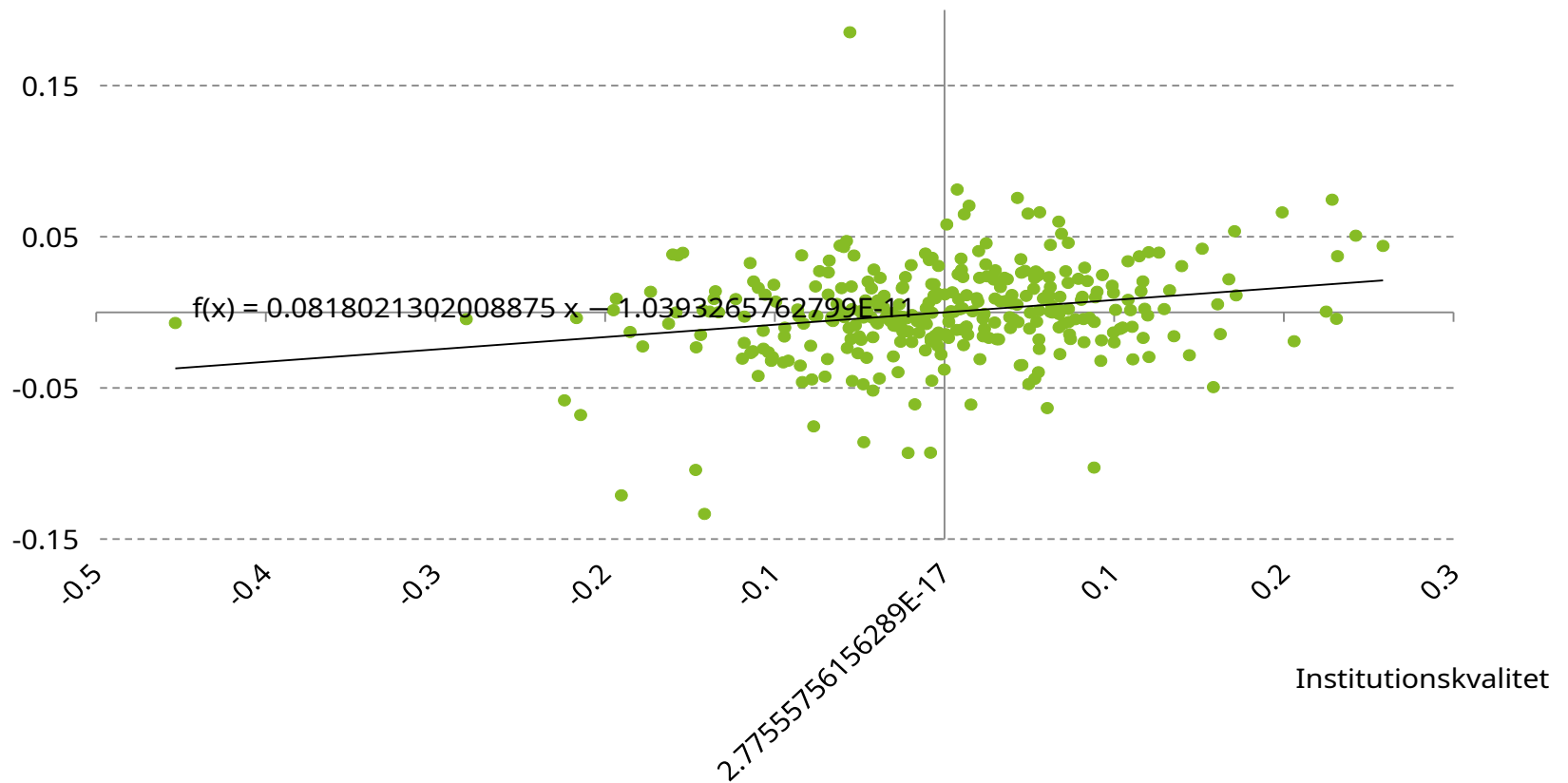
Korrelation

Log BNP pr. arbejder

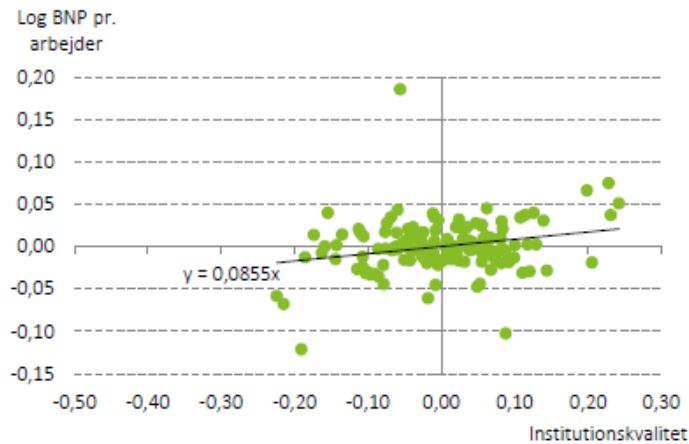
Ja, institutioner har betydning

Log BNP pr. arbejder

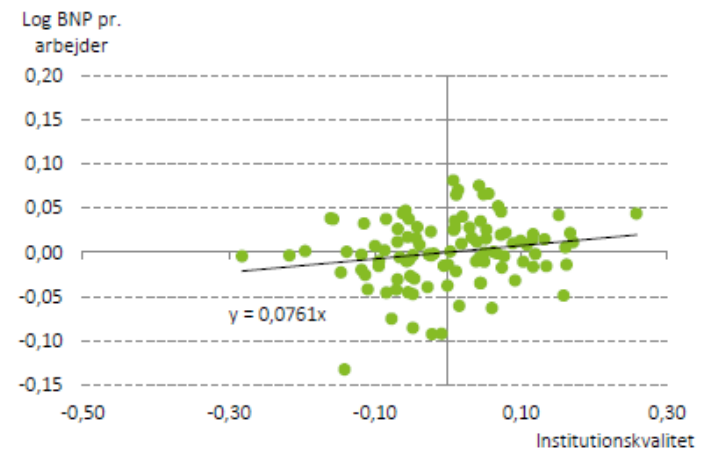

Heterogen effekt på tværs af lande

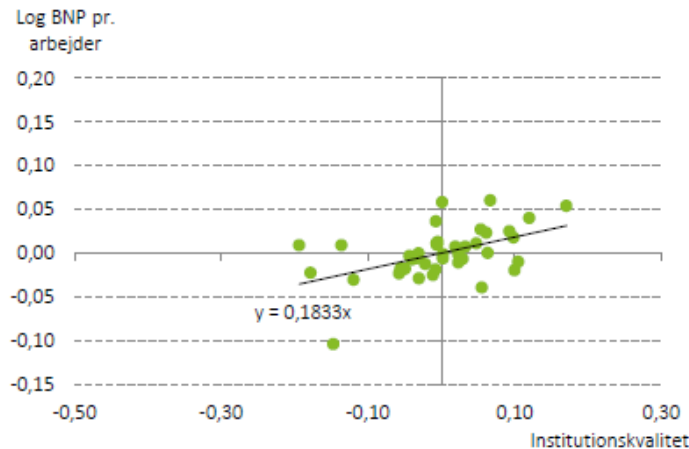
a) EU-15 og EØS-lande

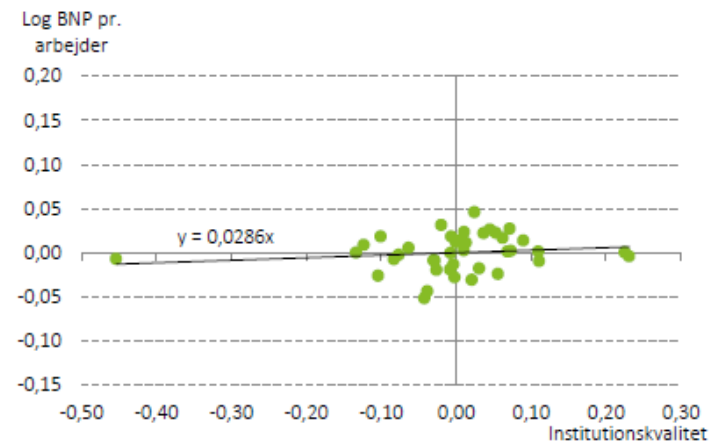
b) EU-13 lande

c) Lavindkomst OECD-lande

d) Højindkomst OECD-lande

Betydning af institutioner er stor også i højindkomstlande

- Endelige specifikation: 1 std.afv. bedre institutioner → 7,3 pct. højere BNP pr. arbejder på kort sigt i højindkomst OECD-lande og EU
- Eks.: **Tyskland og Danmark**, Tyskland har knap 0,2 std.afv. lavere institutionskvalitet, der primært skyldes værre korruptionskontrol
- Hvis den danske institutionskvalitet var på det tyske niveau i en længere periode:
 - Dvs. at dansk **BNP var 4 pct. lavere** på langt sigt (95 pct. konf.int: 1-7 pct.)
 - Svarer til ca. **80 (20-140) mia. kr.** i BNP i 2016 eller **14.000 (3.500-24.500) kr. pr. indbygger.**

**Tak for jeres
opmærksomhed!**